

Apostlenes Gerninger, der hører til Det ny Testaments længste skrifter, ville i rulleform have fyldt en helt rulle alene. Fra 2. århundrede begyndte de kristne at fremstille bøger, som er mere håndterlige. (Ill. fra bogen)

Helligåndens gerninger

Tekst: ApG 1,1-2:

I min første bog fortalte jeg dig, Theofilus, om alt det, som Jesus gjorde og lærte fra begyndelsen lige til den dag, han blev taget op til himlen, efter at han ved Helligånden havde givet sine befalinger til de apostle, han havde udvalgt.

AF KAI KJÆR-HANSEN

Den bog, der er placeret som den femte bog i Det Nye Testamente - efter de fire evangelier - kaldes Apostlenes Gerninger. Måske kan der findes bedre navne. Et af dem, der er foreslået, er Helligåndens Gerninger. Under alle omstændigheder er det en bog, der bevidner, at Jesus gerninger ikke afsluttedes med Jesu død og opstandelse. Det blev også pinse! Den korsfæstede og opstandne Jesus fortsætter sit virke efter sin død, opstandelse og himmelfart. Apostlenes Gerninger viser i glimt, at - og hvordan - den fraværende Jesus er den nærværende ved Helligånden.

Bogens forfatter - Lukas - fortæller, hvordan det kristne budskab blev spredt fra Jerusalem ud til den daværende

græsk-romerske verden. Hermed vil han ikke blot give historiske oplysninger, han vil også forkynde for sin samtid. Som apostlene og andre havde været vidner om den nye tidsalder - og frelse - der var kommet i og med Jesus, skal læserne være det på deres måde. Fortællingen om fortidens gerninger bliver dermed en opfordring til læserne om aktivt at være med til at præge deres egen nutid - og dermed fremtid - for Jesu sag og i Jesu navn.

Hvis dette er rigtigt, involveres vi også som moderne læsere. Næmlig til at være med til at skrive videre på Helligåndens og vore gerninger!

Helligånd og from dovenskab har i denne forbindelse intet med hinanden at gøre. I hvert fald ikke ifølge Lukas. Hans bog viser, at Helligåndens gerninger og menneskers gerninger ikke er modsætninger. Uden Helligånd ingen tro. Uden menneskelige gerninger og ord - samt ofre - ingen fremgang.

Når apostlene aflægger rapport om Helligåndens og deres egne gerninger, får Gud derimod al ære. Sådan skal det være!

I min første bog...

Forordet til Apostlenes Ger-

ninger indeholder en kort opsummering af, hvad Lukas har skrevet om Jesus i sit evangelium. Jesu virksomhed sammenfattes i hvad han gjorde - hermed tænkes der på hans handlinger, ikke mindst hans undergerninger, hvad han lærte - hermed tænkes der på hans ord, hans forkyndelse og lærevirksomhed.

Jesu gerninger og ord er nøje knyttet til hinanden i evangeliet. Begge dele blev udført med guddommelig autoritet. Begge dele peger på, at Guds rige er nær i Jesu person. Og Guds rige er ikke mindre nær, fordi Jesus nu forlader sine venner. Det er heller ikke mindre betydningsfuldt. Hvad der var foregået i fortiden, i perioden mellem Jesu første offentlige fremtræden og frem til hans himmelfart, har betydning for fremtiden. Nu er det blevet fremtid i Guds frelseshistorie.

Tid og sted

Tiden, der dækkes i kapitel 1, er perioden mellem den jødiske påske og pinse, i alt 50 dage samme år, som Jesus døde og blev oprejst fra de døde.

Stedet, hvor begivenhederne udspilles, er Jerusalem, jødernes hellige by med templet:

- i denne hellige by var de afgørende frelseshistoriske

begivenheder indtruffet med Jesu død og opstandelse

- til denne by skulle evangeliet forkyndes først

- fra denne by skulle evangeliet udgå til hele verden.

Overvej hvordan Lukas bruger kap. 1 som indledning til den vigtige sag, der begynder i kap. 2 med Helligåndens udgydelse, ja, faktisk bruger han det som en slags indholdsoversigt til hele sit skrift (se 1,8)

Ruller, bøger og pc'ere

Når gengivelsen lyder »I min første bog« (1,1) kommer moderne læsere til at tænke på en bog med sider. Men man skal tænke sig en bogrulle. I den daværende verden var sådanne ruller almindeligvis af papyrus eller pergament. Særlig kendt er de såkaldte Dødehavsruller.

Litterære værker fyldte i rulleform almindeligvis ikke mere end 12 meter. De to længste bøger i NT, Lukas-evangeliet og Apostlenes Gerninger, har hver for sig næsten denne længde. Havde Lukas skrevet sit dobbeltværk på én rulle, ville den være blevet alt for stor og uhåndterlig. Ruller var imidlertid svære at arbejde med, hvis man ville slå et skriftsted op. Og det havde Jesus-bevægelse

På rejse i apostlenes verden

AF PETER BIRCH

Kristeligt Dagblad indbyder i samarbejde med Det Danske Bibelselskab læserne til at deltage i årets julekonkurrence, der indledes i dag. Dr. teol. Kai Kjær-Hansen har netop udgivet en studieudgave til Apostlenes Gerninger, det femte skrift i Det ny Testamente, og det er uddrag fra denne bog, der dagligt frem til og med 23. december - vil blive bragt som afsnit i julekonkurrencen.

Ikke mindre end 2000 læsere deltog i sidste års julekonkurrence, der byggede på Kai Kjær-Hansens studieudgave til Matthæusevangeliet. Det er vort håb, at mange af Kristeligt Dagblads læsere igen vil deltage i legen, der samtidig giver anledning til at fordybe

sig i et af Det ny Testaments spændende og udfordrende skrifter.

Klip svarkuponerne ud og send dem samlet til Kristeligt Dagblad, så de er os i hænde senest søndag 31. 12. 1995. Alle, som indsender mindst otte rigtige svar, deltager i lodtrækningen af en række flotte bibeludgivelser og et antal eksemplarer af Kai Kjær-Hansens bog:

1. præmie: En bibel i luksusudgave, søgte skind med guldsnit og registerudskæring (værdi: kr. 1250,-)
2. præmie: Fem bibler, illustreret af Bodil Kaalund (værdi pr. stk.: kr. 950,-)
3. præmie: 20 eksemplarer af Kai Kjær-Hansens studieudgave til Apostlenes Gerninger, udgivet af Det Danske Bibelselskab (værdi pr. stk.: kr. 225,-)

Jule

konkurrence I

I hvilket kapitel i Lukasevangeliet omtales Theofilus også?

Det rigtige svar er:

Indsendt af:

Adresse

Alle kuponer - mindst otte af de ialt ti - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 København Ø inden 31.12.1995.

sen brug for. Fra det 2. årh. - måske endda tidligere - fremstillede kristne bøger. Det ser ud til, at hedningekristne har været foregangsmænd på dette område. Bøger gjorde det meget lettere at bladere rundt i evangelierne og de andre nytestamentlige skrifter, når man skulle finde bevissteder for ens tro. De var også billigere at fremstille og mere slidstærke.

Den dag i dag fortsætter jøder med at have torahruller i synagogen til gudstjenestebrug. Men selvfølgelig har de

også de hellige skrifter i bogform. Ligesåvel som de - og vi - benytter os af computerteknikken, når det drejer sig om at trænge ind i de hellige skrifers verden. Tænk at man kan have hele Bibelen på en lille diskette!

Overvej at man såmænd ikke skal være bange for at tage ny teknik i anvendelse, når det drejer sig om at trænge ind i Skriftens verden. En pc'er med en bibel indlagt på harddisken giver hidtil ukendte muligheder for at »bladere« i de hellige skrifter.